

PŘEHLED VÝZKUMŮ

49

Brno 2008

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 49

Volume 49

Číslo 1–2

Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Freisinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander RuttKay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balász Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Vrcholně středověká lotová závaží z českých a moravských lokalit.
Gruna, Hradisko (vlevo); Písek, u Šarlatského rybníka (v popředí); Ví-
cov, Městisko (vpravo dole); Boskovice, hrad (vpravo nahoře). Srov.
studii J. Doležela v tomto svazku. Foto P. Smékal.

*Medieval cup nested weights from czech and moravian sites. Gruna,
Hradisko (left); Písek, u Šarlatského rybníka (front); Vícov, Městisko
(bottom right); Boskovice, castle (top right). Cf. the article by J. Dole-
žel in this volume. Photo by P. Smékal.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@iabrno.cz
Internet: <http://www.iabrno.cz>

Tisk
Print

Arch, spol. s r. o.
Charbulova 3a
618 00 Brno-Černovice

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

Roč. 49, 2008, č. 1-2

91087/09

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2008
Náklad 450 kusů

Copyright ©2008 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v.v.i. and the authors.

pro zemnění hromosvodu nezasáhly žádné archeologické terény, zastavily se nad úrovní hrobů bývalého farního hřbitova, zrušeného v roce 1833. Neodkryly ani žádné případné historické stavební konstrukce.

Výkopy pro odvlhčení kostela částečně obnažily jeho základové zdivo. Situace prokázala, že zdivo kostelní lodi je současné s presbytářem. V prostoru před věží kostela byly odkryty pozůstatky základového zdiva, které nebylo možno pro torzovitost uspokojivě interpretovat. V rámci zemních prací nebyl narušen horizont hrobů, pouze ve výkopu jižně kostelní lodi byla dokumentována úroveň novověké dlažby.

Výzkum nedoložil kostel, který bychom mohli považovat za stavbu z první poloviny 13. století (Samek 1994, 493). Kostel vznikl pravděpodobně jako novostavba nejspíš někdy kolem poloviny 14. století.

Petr Holub, David Merta

na trase kanalizace, která byla součástí stavby. Dále pak byly sledovány plošné skřívky kufru, včetně rekonstruovaného mostu. Zkoumaná plocha se nachází v intenzivně osídlené oblasti již od mladší doby kamenné.

Místo nálezů se nachází na ZM ČR 34 – 11 – 14, v měřítku 1:10 000, v okolí bodu 455 mm od západní sekční čáry a 302 mm od jižní sekční čáry. Sledované území se nachází jihovýchodním směrem od centra obce. Geologické podloží bylo ve výkopech kanalizace tvořeno výhradně žlutým, středně ulehkým pískem. Archeologické nálezy se nacházejí na pravobřeží Míšovického potoka, který je levobřežním přítokem Skaličky. Značně podmáčený terén, a to i v současné době, je jen mírně vyvýšen na písčité duně, která má nadmořskou výšku cca 215 m.

Sporadický soubor archeologických nálezů z narušených objektů umožňuje jen jejich rámcové datování do vrcholného středověku (15. století). Ve sledovaném prostoru to jsou první nálezy, které ukazují na to, že ještě v tomto období byl současný prostor komunikace integrální součástí sídla se zástavbou, které bylo výrazně formováno fungováním středověké templářské komendy.

Zdeněk Čižmář

Literatura

- Holub, P., Merta, D. 2008:** Hodonice, kostel sv. Jakuba, sanace zdiva. Nálezová zpráva č. 03/08 uložena v archivu společnosti Archaia Brno, o. p. s.
- Hosák, L. 2004:** Historický místopis země Moravsko-slezské. Praha.
- Meduna, J. 1958:** Zachraňovací výzkum v Hodonicích, *Přehled výzkumů 1958*, 49–50.
- Merta, D. 2006:** Výměna krovů, krytiny a hromosvodů na kostele sv. Jakuba v Hodonicích. Nálezová zpráva č. 79/06 uložena v archivu společnosti Archaia Brno, o. p. s.
- Rakovská, J., Stuchlík, S. 1978:** Záchraný výzkum sídliště kultury s moravskou malovanou keramikou a věteřovského typu v Hodonicích, o. Znojmo, *Přehled výzkumů 1978*, 12.
- Rakovská, J., Stuchlík, S. 1979:** Pokračování záchraného výzkumu věteřovského sídliště v Hodonicích, o. Znojmo, *Přehled výzkumů 1979*, 21–22.
- Samek, B. 1994:** Umělecké památky Moravy a Slezska, I. svazek A/I. Praha, 292–293.
- Staňa, Č. 1960:** Slovanské kostrové hroby v Hodonicích na Moravě, *Archeologické rozhledy 12*, 679–680.
- Stuchlíková, J. 1987:** Nové výzkumy sídliště věteřovské skupiny na jižní Moravě. *Archeologické rozhledy 39*, 10–17.

Resumé

Hodonice (Bez. Znojmo), Kirche St. Jakob des Größeren. Mittelalter, Neuzeit. Kirche. Rettungsgrabung.

HOSTĚRDICE (OKR. ZNOJMO)

Intravilán obce. Středověk–15. století. Středověká vesnice. Záchraný výzkum.

Při realizaci záchraného archeologického výzkumu na III. etapě rekonstrukce průtahu obcí, který provedl ÚAPP Brno, v. v. i., v rozmezí října 2006 až dubna 2007, bylo zachyceno celkem 5 objektů. Ty se nacházely

Resumé

Hostěradice (Bez. Znojmo). Mittelalter (15. Jahrh.). Siedlung. Rettungsgrabung.

HRADEC NAD MORAVICÍ (K. Ú. HRADEC N. MORAVICÍ, OKR. OPAVA)

Nádvoří Bílého zámku, p. č. 1319. Střední doba hradištní, středověk, novověk. Sídlíště, zámek. Záchraný výzkum.

Ve dnech 11. 9.–2. 10. 2007 proběhl archeologický výzkum na nádvoří Bílého zámku v Hradci nad Moravicí. V rámci rekonstrukce povrchu a dešťové kanalizace bylo v severovýchodním rohu nádvoří odkryto souvrství, datovatelné na základě keramického materiálu do střední doby hradištní. Plocha o rozměrech zhruba 10 × 3 až 4 m byla ze severu i jihu ohraničena skalním podložím, z východní strany západní stěnou východního křídla zámku a ze západu výkopem pro kanalizaci. Situaci napříč protínal výkop pro starou dešťovou kanalizaci, který byl využit jako zjišťovací sonda. Po vybrání jeho zásypu bylo patrné, že byl zasekán do skalního podloží do hloubky 0,5 m. Na jeho dně byl zachycen 1,5 m široký a 0,4 m hluboký žlábek, který se směrem k povrchu rozšiřoval až na šířku 2,8 m. Na vzniklém profilu bylo možné sledovat, že souvrství odkryté na povrchu tvoří vrchní část výplně zjištěného žlabku, který procházel od Z k V napříč nádvořím, a to ve vzdálenosti 7,5 m od jižní stěny severního křídla zámku. Výplň žlabku tvořila na dně 0,5 m mocná vrstva jemného písku šedé barvy, která byla překryta tenkou vrstvou uhlíků. Na ni nasedala 0,2 m silná požárová vrstva, obsahující velké množství přepálených kamenů. Ta vycházela na západním a východním okraji na povrch souvrství a ohraničovala tak 0,2 m silnou vrstvu